

לקט אמרות
חז"ל, רעיונות,
עובדות והנהגות
מגדולי ישראל,
על מדות טובות
שצביאות
לאהבת הזולת,
הנלמדות
מפרשת השבוע

ליקוט ועריכה: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
© אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס
בלי רשות בכתב

איש לרעהו

מכון אהבת אמת - המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת ע"ש ר' צבי יהודה דומוביץ ז"ל
רח' אבן עזרא 2 ירושלים 92424 טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812

שבת קודש ג שבט תשע"א שבת - ירושלים 4:15 תל-אביב 4:29 חיפה 4:19 מוצ"ש - ירושלים 5:31 תל-אביב 5:32 חיפה 5:30 ר"ת 6:08

פרשת בא

אמת

לדקדק בכל דיבור היוצא מהפה שיהיה על טהרת האמת!

נלמד מהפסוק: "והעתירו לה' אלוקיכם" (פרק י"ז)

מדוע אמר פרעה "והעתירו" בלשון רבים? ביאר הרמב"ן: "כי כן יאמר פרעה בכל פעם דרך מוסר, כי יודע פרעה כי משה הוא המעתי, כי כן אמר לו "למתי אעתיר לך" "והעתרתי אל ה'" "אפרוש כפי אל ה'", כי לא ידבר [משה] בזה לשון רבים, שלא יוציא שקר מפיו.

מצינו בגמרא בכמה וכמה מקומות בהם התירו חז"ל לשנות מן האמת. כגון לשנות מפני דרכי שלום (יבמות סה:). או כדי להציל את הזולת מן הבושה (סנהדרין יא.) וכן מי שקנה מקח רע מן השוק, ישבחנו בעיניו לבל יצטער. וכן ישבח את הכלה לפני החתן (כתובות ז.).

ויש לדון האם מי שמשנה דיבורו עפ"י התר של חז"ל, נחשב שדיבורו אמת או ששיקר ברשות? הגה"צ **רבי משה אהרן שטרן** זצ"ל טען (והובא בבית ומנוחה) שכל הדברים שהתירו חז"ל לשנות מהאמת אינם נחשבים לשקר כלל. וכמו שמצינו אצל יעקב אבינו - עמוד האמת.

והביא לכך ראיה ממה שאמרו חז"ל (סנהדרין ו:): על אהרן שהיה אוהב שלום ורודף שלום ומשים שלום בין אדם לחברו, שנאמר "תורת אמת היתה בפיך ועוולה לא נמצא בשפתיו"... והרי ידוע כיצד היה אהרן עושה שלום בין אדם לחברו [שהיה הולך לאחד ואומר לו חברך מתחרט ומבקש מחילתך, וכן אמר לחברו, אף שלכאורה לא היה כך באמת]. ובכל זאת אמרו על אהרן שבשעה שעשה שלום "תורת אמת הייתה בפיך ועוולה לא נמצא בשפתיו". מוכח מכאן שגם השינוי הוא חלק מהאמת.

וכן כתב הגה"צ **רא"א דסלר** זצ"ל (במכתב מאליהו - ח"א) בזה"ל: "לפעמים צריך דוקא לשנות כשהאמת לא יועיל אלא יזיק... ומה שנראה כשקר מביא לתכלית של אמת. נמצא שאמת הוא מה שמביא לטוב ולרצון הבורא".

ולפי"ז ביאר הרב **דסלר**: "יעקב עשה ערמה אבל עשה בעל כרחו, בוכה ואנוס על פי הדיבור, לא כיוון לרצונות עצמו כלל, רק להוציא לפועל התכלית הנרצה מה'. ושקר לשם אמת כזה, הוא הוא האמת!" **אלא** שלכאורה יסוד זה צ"ע, ונסתר מהמסופר בגמרא (סנהדרין צז.) על רב טביומי שנזדמן למקום אחד ושמו קושטא, וכל אנשי המקום דיברו אך ורק אמת ולא שינו בדיבורם. וברכה היתה שרויה במקום זה, שלא מת בו אדם קודם זמנו. הגיע לשם רב טביומי ונשא אשה ונולדו לו שני בנים. פעם ישבה אשתו וחפפה ראשה. באה השכנה, ושאלה עליה, ואמר לה רב טביומי שאיננה בבית. מתו לו שני בניו. באו אליו אנשי המקום ושאלוהו: "מאי האי" אמר להם, כך היה מעשה. אמרו לו: בבקשה ממך, צא ממקומינו ואל תגרה בנו את המות. נמצאנו למדים ממעשה זה שאף ששינה בדיבורו לצורך, בכל זאת נחשב שקר שבגיננו מתו בניו?!

ושמא נוכל לתרץ שרב טביומי היה יכול לענות באופן שלא יהיה שקר מפורש, כמו שכתב רבי יהודה החסידי זצ"ל (ספר חסידים - תרמ"ב) שגם כשנאלץ לשנות, ישתדל לשנות באופן ש"לא היא נראה כל כך שקר לגמרי". ולכן נתבע משמים על כך.

ישראל קדושים הם...

ידוע היה כ"ק האדמו"ר רבי יחזקאל משינאוהו זצ"ל בגודל דביקותו באמת. פעם בא אליו יהודי וביקש ממנו מכתב המלצה לאדמו"ר מסויים שיהיה בעזרו באיזה ענין.

ביקש הרבי לכתוב את המכתב וישב נבוך. כיצד לנהוג בתארו של אותו אדמו"ר. יכתוב עליו "הקדוש" - נראים הדברים כשקר וחנופה. וכשם שהתרחק מן השקר כך התרחק מן החנופה. מאידך גיסא, הרי הוא כותב מכתב זה כדי לעזור ליהודי עני בעת דחקו, והיהודי נצרך לעזרתו של אותו אדמו"ר, ואם הכל מכנים אותו במכתבם בתואר "הקדוש", והוא ישמטו, יגעו אותו אדמו"ר ויסרב להתערב ולעזור... ישב הרבי ולא ידע מה לעשות.

עוד הוא יושב ומתלבט, ולחדר נכנס בנו, **רבי אברהם שלום מסטרופקוב** זצ"ל. הוא ראה את אביו יושב, הגליון ריק לפניו, הקולמוס בידו, והוא תפוס במחשבותיו. שאל לפשר הענין, והרבי סיפר לו על ההתלבטות.

נענה בנו ואמר: יש לי עצה מהגמרא! הרי הגמרא אומרת על שומנו של גיד הנשה ש"ישראל קדושים ונהגו בו איסור". אם כן, אותו אדמו"ר, שלבטח אינו אוכל משומנו של גיד הנשה, מעידה עליו הגמרא שהוא קדוש...

נהרו פניו של הרבי, והוא הכתיר בלב שלם את אותו אדמו"ר בתואר "קדוש"...

רבינו הקדוש משינאוהו - ח"א

לעילוי נשמת אחינו גיסנו ודודינו, איש יקר מאד
ר' מרדכי יהודה ב"ר יעקב קאפל צבי מנדל זצ"ל
נלב"ע ה' שבט ומנוחתו כבוד בהר הזתים

כבוד בין חכמים

חכמים המכבדים זה לזה

מספר הגאון רבי יהודה עדס שליט"א: הדבר אירע לפני כארבעים שנה. הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל אמר שיעור כללי בישיבה, והנה באמצע השיעור נכנס הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל. התרגש מאד רבי שלמה זלמן וקם ממקומו, הלך אליו ושאל בשלומו. ואף הפציר בו מאד שימשיך הוא את השיעור...

השיב הגר"י אברמסקי בשלילה. אמר לו רבי שלמה זלמן: "אבל איך אומר אני את השיעור בפני הרב?" אמר לו הרב אברמסקי: "אני מבקש ממך שתגיד".

התיישב רבי שלמה זלמן ואמר בהכנעה: "מה אפשר לעשות, כתוב ש"אין מסרבין לגדול"...
התורה המשמחת

צדיקים המכבדים זה לזה

אחר פטירת כ"ק האדמו"ר רבי ישראל מטשארטקוב זצ"ל, סירבו שני בניו להתעטר בעטרת האדמו"רות ולמלא מקום אביהם. כי כל אחד רצה לכבד את השני ולסמוך עליו, בחושבו, כי רק אחיו ראוי לאותה איצטלא קדושה. גם גדולי החסידים לא הצליחו לפעול עליהם לשנות את דעתם, ובסופו של דבר הוצרכה אמם הרבנית לגזור עליהם בתורת "כיבוד אם" לקבל עליהם את עול הנהגת החסידים.

ישבו, איפוא, האחים יחדיו בראש השולחן, וכך קיבלו יחדיו את החסידים. התנהגותם באחדות, היתה לשם דבר, למופת ולחידוש מופלא בעיני כל רואיהם. היה זה מחזה גדול, רווי כולו מוסר, לראות כיצד אחד חולק כבוד לשני, ואין אחד עושה שום פעולה, בלי שהשני יתן הסכמתו לעשות זאת. הם גם קיבלו את החסידים בבקשותיהם ובפתקאותיהם. החסיד שנכנס, הגיש מקודם את הקוויטל להאח הגדול שבירך אותו ואחר כך לאח הצעיר שגם ברכו.

שבט מישראל

מדה טובה לתלמידי חכמים ובני תורה החולקים כבוד זה לזה בכל עת!

נלמד מהפסוק: "דברו אל כל עדת בני ישראל" (פרק יב-ג).

וכתב רש"י (מהמכילתא): וכי אהרן מדבר והלא כבר נאמר ואתה תדבר? אלא חולקין כבוד זה לזה ואומרים זה לזה למדני, והדיבור יוצא מבין שניהם כאילו שניהם מדברים...

אמרו חז"ל (אבות דרבי נתן פרק לז"ב): חכם אינו מדבר לפני מי שגדול ממנו בחכמה ובמנין - זה משה, שנאמר (שמות ד) "וידבר אהרן את כל הדברים אשר דיבר ה' אל משה ויעש האותות לעיני העם". וכי מי ראוי לדבר משה או אהרן? הוי אומר: משה! משה שמע מפי הגבורה ואהרן שמע מפי משה, אלא כך אמר משה: אפשר שאדבר במקום שאחי גדול ממני עומד שם? לפיכך אמר לו לאהרן: דבר! שנאמר "וידבר אהרן"...

וכן אהרן חלק כבוד למשה כמו שאמרו (שם - פרק כז"ד): מנין שכבוד חברו יהא חביב עליו כרבו? שנאמר (במדבר יב) "ויאמר אהרן אל משה בי אדני" והלא אחיו קטן ממנו היה? אלא עשאו רבו.

וכן מצינו בפרשת "נשא", בענין קרבנות הנשיאים, שכיבדו נשיאי ישראל זה את זה כאשר הקריבו בחנוכת המזבח קרבן שוה לכולם בגודלו ובמשקלו, זאת כדי שישמר כבוד כל אחד ואחד מהם. על כך מובא במדרש: אמר להם הקב"ה: "אתם חלקתם כבוד אחד לחברו, גם אני חולק לכם כבוד שתקריבו ביום שבת שלי, כדי שלא יהא הפסק בקרבנכם".

כבוד הזולת

לשמור על כבודו של הזולת באשר הוא!

נלמד מהפסוק: "וירדו כל עבדך אלה אלי" (פרק יא-ח)

וכתב רש"י (מגמרא זבחים קב.): חלק כבוד למלכות, שהרי בסוף ירד פרעה בעצמו אליו בלילה, ויאמר "קומו צאו מתוך עמי". ולא אמר לו משה מתחילה וירדת אלי והשתחוית לי. כיוצא בזה אמרו חז"ל על הפסוק "ויצום אל בני ישראל ואל פרעה מלך מצרים" (ויג): אמר להם הקב"ה, היו נוהגים [בפרעה] כבוד, וחלקו כבוד למלכות, אף על פי שאני צריך לעשות בו הדין.

כתב הרמב"ם (פרק כד מסנהדרין הלכה י'): אל יהיה כבוד הבריות קול בעיני האדם, שהרי הוא דוחה לא תעשה של דבריהם. וכל שכל כבוד בני אברהם יצחק ויעקב המחזיקים בתורת האמת, שיהיה זהיר שלא יהרס כבודם".

מספרים חז"ל (ברכות כח:): "כשחלה רבי אליעזר נכנסו תלמידיו לבקרו. אמרו לו, רבינו, למדנו אורחות חיים ונזכה בהן לחיי העולם הבא. אמר להם, צאו והזהרו בכבוד חבריכם... וכשאתם מתפללים דעו לפי מי אתם עומדים ובשביל כך תזכו לחיי העולם הבא".

והביא הגר"י זילברשטיין שליט"א (בטובך יביעו) את תמיהתו של ה"חנות יאיר": מה הקשר בין שתי הממרות הללו [הזהרו בכבוד חבריכם, ולדעת לפני מי מתפללים] ומה פשר הלשון, "צאו" והזהרו בכבוד חבריכם.

וביאר החנות יאיר, שרבי אליעזר הזהיר את תלמידיו ואמר להם שיזהרו בכבוד חבריהם לא בעת התפלה, אלא בעת שהם "יוצאים" מבית הכנסת והם מצויים בתורתם או בעסקיהם. או אז צריך להקפיד במיוחד על כבוד החברים ולא לפגוע בהם ולביישם, אך בעת התפלה צריך לדעת בפני מי עומדים ולא לחפש כיצד לכבד את הזולת.

ומה שקורה במציאות הוא שבני אדם הופכים את היוצרות: כשהם באים לתפילה, ומוצאים בבית הכנסת חבר שלא ראוהו זה עידן ועידנים, שואלים אותו שאלות רבות על מצבו ומצב בני ביתו, ואיך הוא מסתדר בכל עניניו... ברם כאשר יפגשוהו ברחוב, או במקום שבו עושים הם לביתם, כאן כבר היחס שונה ואף פוגעים ומצערים את הזולת. מחמת קינאה, צרות עין וכיו"ב.

זה מה שבא רבי אליעזר ללמד את תלמידיו בצירוף שני אמרותיו. שידעו היכן באמת צריך לכבד את החבר. ולא להפוך את היוצרות....

"אסור לי לפגוע בכבודו..."

ידועה היתה התנגדותו הנחרצת של רבינו הגרא"מ שך זצ"ל לישיבות שעירבו בהן לימודי חול. יום אחד הגיע אליו ראש ישיבה כזו וטען שאינו מבין מדוע יצא נגדו בתקיפות כזו הרי מורו ורבו באמריקה הסכים לדרכו, מאחר שכך נהוג שם, ולציבור העולים משם דרוש מוסד מסוג זה.

והנה בדיוק בעת זו שהה אותו רב בארץ ישראל. החליט הרב שך לנסוע אליו כדי להוכיחו ולהעמידו על כך שלא ניתן להסכים להנהיג בארץ ישיבות כאלו. הוא אכן הגיע לביתו וישב לשוחח עמו. אולם לאחר זמן קצר עזב את ביתו ולא דיבר עמו כלל על ענין הישיבה.

בדרכם חזרה שאלו מלווהו: "הרי הרב נסע דרך ארוכה למטרה זו, מדוע אם כן לא העלה כלל את הנושא?"

ענה לו הרב שך: "הרבנית ישבה ליד השולחן, ואסור לי לפגוע בכבודו של הרב בפני אשתו!"

במחיצתם

לעשות כל מעשה מצוה, חסד והטבה לזולת, בזריזות! נלמד מהפסוק: "ושמרתם את המצות" (פרק יב"ז)

ודרשו חז"ל במכילתא: רבי יאשיה אומר אל תקרא כן, אלא ושמרתם את ה"מצוות", כדרך שאין מחמיצין את המצה, כך אין מחמיצין את המצוה, אלא אם בא מצוה לידך עשה אותה מיד.

להכנס לתנופת העשייה בחפזון וללא חשבונות

כלל ידוע הוא בעולם: "המרבה לחשב ממעיט לבצע"! יכל אדם להקדיש זמן יקר לחשב ולתכנן תוכניות טובות, כדי לעשות דברים נשגבים, ולפתע מוצא שעברו כך שנים, ולא נותר לו זמן לממש אף את מקצת תוכניותיו... אדם משתוקק, שואף ומתכנן לבנות לו בעולם "ארמון של זהב", אך בסופו של דבר, אפילו "צריך של עץ" לא עלה בידו...

הסיבה לכך, כי לא השכיל לנהוג כפי העצה שמייעצים לנו חז"ל, להכנס לקיום המצוות ולתנופת העשייה, בחפזון! ללא הקדמות וללא חשבונות. כדרך הצדיקים שכל מעשיהם במהירות ואשר עליהם נאמר "אומרים מעט ועושים הרבה", כדמצינו אצל אברהם אבינו ע"ה. אין ספק שרק בדרך זו הצליח אברהם להרבות חסד והטבה עם הבריות והספיק להחזיר בלבם של אנשים כה רבים, את האמונה בבורא עולם.

וכבר כתב האורחות צדיקים, כי הזריזות תלויה בלב האדם, כשאדם מפנה לבו מכל המחשבות האחרות שיש בו ותופס מחשבה אחת, אזי הוא מזדרז ובלי ספק שיצליח.

איך יתכן לקדש את שם ה' בעולם כמו מלאכים?

רעיון נאה מביא הגרמ"מ שולזינגר זצ"ל משמיה דהחפץ חיים, המלמד שיש ביד האדם להגיע לזריזות מקסימלית במיצוי כל הכוחות, ממש כפי שמצינו אצל מלאכי מרום, וכך כתב בספרו **משמר הלוי**:

אומרים אנו בקדושה "נקדש את שמך בעולם כשם שמקדישים אותו בשמי מרום". ושאל החפץ חיים: היאך יתכן שיהודי ילוד אשה, קרוץ מחומר, יתפלל ויבקש לקדש את שמו של הקב"ה בעולם כשם שמקדישים אותו המלאכים, לא פחות...!?

וביאר החפץ חיים, עפ"י מה שמגלים לנו חז"ל ומלמדים אותנו בגמרא (ברכות ד:): על הנהגתם של מלאכי מעלה בשעת מילוי תפקידם, וכך אמרו: מיכאל באחת [=הוא עושה שליחותו ב"פריחה" אחת]. גבריאל בשתיים. אליהו בארבע, ומלאך המות בשמונה. ובשעת מגיפה באחת [=בפריחה אחת]. וזהו שנאמר אצל מכאל "יעף אלי אחד מן השרפים". היינו ב"פריחה" אחת מסוף העולם ועד סופו.

ונשאלת השאלה: לשם מה צריכים אנו לדעת בכמה פריחות מבצע כל מלאך את שליחותו, ומה זה נוגע לנו!?

ואמר החפץ חיים שיש כאן לימוד עצום לכל יהודי, שכבר בתחילת לימודו במסכת ברכות צריך לדעת את הידיעה החשובה הזאת, שמיכאל באחת! שיש בכוחו לפעול שליחות בפריחה אחת! והיה מקום לתמוה: מדוע בפריחה אחת? למה שלא יעשה תחנות באמצע, לנוח מעט...?

אלא למדנו מכאן, שמכיון שבכוחו לעוף בפריחה אחת מסוף העולם ועד סופו, אזי כשיש לו שליחות חייב הוא לבצע את שליחותו בכל כוחו האפשרי! לא פחות מזה! וכן גבריאל: באחת אמנם הוא לא יכול, אבל בשתיים יכול! ממילא אינו פורח בשלוש שזה פחות מכוחותיו. וכן אליהו בארבע! אמת נכון הדבר שאינו יכול בשלוש, אבל בארבע הרי הוא יכול. על כן מבצע את שליחותו עם כל הכוחות שלו.

וזה מה שנוגע לנו. אמנם תפקידם של המלאכים שונה מתפקידנו, אבל את הזריזות המקסימלית במיצוי כל הכוחות בוודאי שיש לנו ללמוד מהם.

זה שאנו אומרים: "נקדש את שמך בעולם כשם שמקדישים אותו בשמי מרום" - מבקשים אנו שנזכה לקדש שם השי"ת בעולם, כל אחד לפי כוחותיו, אך במיצוי כל הכח שבנו, כמו אותם המלאכים בשמי מרום.

"החל לרוץ בכל כוחו..."

סיפר רבי משה בלוי זצ"ל (בספר עמודא דנהורא): "בשנות חייו המאוחרות של הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל אירע שהשתתף, כדרכו בהלוינו של תלמיד חכם שנפטר בערב שבת שבחול המועד פסח.

"**והנה** סמוך ל"יד אבשלום" הרגישו נושאי המיטה שתהלכות ערבים גדולה הידועה בשם "נבי מוסא" מתקרבת ותחסום את הדרך ואז לא יוכלו להביא את המת למנוחות לפי כניסת השבת. ביקשו ממנו אנשי החברא קדישא שישוב, ואילו הם ירוצו בכל כוחם להקדים את חסימת הדרך ברגע האחרון.

"**ענה** להם הגר"ח: "אתם תרוצו ואני לא!! וכי אני אינני מחוייב לטרוח לכבודו של תלמיד חכם?! ובלו להמתין, החל לרוץ בכל כוחו עד שהקדים את נושאי המיטה, עבר לפנייהם עד שחצו את דרך המלך מבעוד מועד"

האיש על החומה - ח"ב

זריזין מקדימין...

פעם, בערב יום הכיפורים, קרא החתם סופר לבתו ואמר לה: "לכי עתה לבית פלוני אשר בקצה העיר, שם מתגורר יתום פלוני ואמרי לו שלאחר יום כיפור אשדך אותו עם יתומה פלונית. לאחר מכן, תלכי לבית אשר בקצה השני של העיר, שם מתגוררת היתומה, וגם לה תאמרי שאחרי יוכ"פ אשדכנה עם אותו יתום."

הביעה בתו של החתם סופר את תמייתה בפני אביה: "הלא עומדים אנו סמוך ל"כל נדרי" ועלינו ללכת כבר לבית הכנסת, אולי אלך ואודיע להם אחרי יום הכפורים?"

השיב לה החתם סופר: "בתי, את המצוה הזאת אנו צריכים לקחת עמנו לבית הכנסת..."

שימוש חכמים

זריזות הפלא ופלא...

בני ביתו של כ"ק האדמו"ר מגור בעל ה"אמרי אמת", הקפידו בעת ארוחתו, להגיש לפניו את כל מאכליו בבת אחת, והוא היה מקצר ועולה במהירות רבה לסיים את סעודתו ולשוב לתלמודו.

כאשר הרבנית התנצלה פעם על איחור קל באומרה: "הרי איחרו להביא רק ברגע?" הגיב בתמיהה: "וכי זוטרתא רגע תמיים?"

ברית אצל חסידי גור הפך לשם נרדף של זריזות פלאים. האדמו"ר מעולם לא סירב כשהזמינו אותו לברית מילה, אלא שהתנה במפורש שלא יצטרך להפסיד זמן.

בעלי השמחה הקפידו ביותר על השעה הנקובה, וכל הברית ביחד עם סעודת מצוה וניגונים ואמירת דברי תורה לא נמשכו יותר מכדי רביעית השעה ועוד משהו...

ראש גולת אריאל

ומי כעמך ישראל

סיפורים בני זמננו

שלושה שניצלו ! (2)

נפשי בכפי ולהתחיל לדבר!"

"התעניינתי בכנות במצבה. סיפרתי לה שאנחנו מזכירים תמיד את שמו של בעלה לרפואה, אך אני גם רוצה לשמוע איך היא מתמודדת. היא פרצה בבכי משחרר... אמרתי לה שאני רוצה להקריא לה משהו. לקחתי את העלון והקראתי לה את הסיפור! זה שאב ממני כוחות נפש רבים אבל הרגשתי שאני עושה את הדבר הנכון והמתחייב. אני לא מתעלמת ממצוקתה, לא פוטרתי את המצב בכמה מילות נימוס, אלא מנסה להשתתף באמת בצער הזולת!"

* * *

"ביום ראשון שלאחר מכן, האישה הזו לקחה את בעלה לציון האור החיים הק' בהר הזיתים. הם הגיעו עם מנין וקיבלו על עצמם ללמוד בספר. כעבור עשרה ימים ביקר החולה אצל פרופ' שכמקובל הכניס אותו לחדר חשוך ואבחן את מצב העיניים. "מה עשית?" שואל הפרופ' והוא עונה "כלום!" "מה עשית?" צועק הפרופ' והוא שוב עונה "כלום!"

"תשוב אלי בעוד מספר ימים" מבקש הפרופ' ומבשר לו שבעין שלו מתרחשת תפנית חדה לטובה. הקרום שכיסה את העין הולך ומתפוגג... עוד לפני הביקור החוזר הבחין החולה שהראייה מתחילה לשוב אליו. בשעת הביקור הרופא כמעט השתגע. הוא אמר, וחזר ואמר, שמעולם לא פגש התרחשות שכזו. הוא המשיך לצעוק "מה עשית?" ומידענו סיפר לו על הקבלה שלו להגות בספר אור החיים!...

הפרופ' היה נרעש ונרגש. נטל לידי רצפט (מרשם) וכתב באותיות מאירות עיניים: "טיפול לעיוורון כתוצאה מסוכרת: לימוד בספר אור החיים..."

אני רוצה להמליץ על התרופה לחולים נוספים - סיים הפרופ' את הפגישה."

מרגש לגלול כיצד הוספת מעט אכפתיות כלפי מצוקת הזולת, לא רק הקלה מעל אשתו את ההתמודדות אלא הביאה לישועתו!!

* * *

בקשר לעצם הסגולה, דומה שאת "הרצפט" לזכות בכל טוב בעקבות קביעות לימוד בספר אור החיים, כבר רשם המחבר עצמו לאחר שסיים את פירוש התורה (מובא בריש ספר סגולת משה), וזה לשונו:

"מבאר אנכי תורה הקדושה שקיבל מסיני רבינו משה. הגבר! בי תחרד עשתונותיך, בפירושי שום תשים בינותיך, במראה מקום תן עינים, ויאירו דברי באור החיים, ואז תושע מאלקי השמים, ברוב עושר ושנות חיים, ברכות יחולו על ראשך כאשר תאזה גם נפשך".

כמה חבל שהמשפטים המופלאים הללו נשמטו מהדפוסים הרגילים!

בגיליון הקודם הבאנו את החלק הראשון, מסיפורה המדהים של הרבנית ר.א. שתחי' עימה שוחחנו בטלפון. להלן התקציר:

הרבנית השתתפה בהרצאה בנושא **כיצד יש להתייחס לזולת בשעה שעובר עלי אסון?** מסקנתה הנחרצת של המרצה הייתה שלמרות אי הנעימות שבדבר, ולמרות החששות המרובים, מוטלת עלינו החובה למצוא את הדרך ולאפשר לבעל האסון להרגיש בנות. **כיצד עושים זאת?** נוטלים יוזמה! ניגשים אליו ואומרים לו: "שמעתי שעברת תקופה קשה, תדע לך שזה כואב לי. אני איתך!" וכדו'. כמובן שלא קל לעשות זאת. הרבה יותר קל להתעלם... אך זה אסור!

ההרצאה התקיימה ביום רביעי. למחרת, ביום חמישי, התקיימה ההילולא המסורתית של האור החיים הק' בט"ו תמוז. הרבנית שתחי' עלתה לציון וקיבלה שם עלון אותו תחבה בתיק בלא לעיין בו. ביום שישי שמה לב לעלון שמונח בתיק והחליטה לבדוק האם יש בו שמות ויש להניחו ב'גניזה'. במהלך העלעול קלט את עיניה סיפור מפליא על שני חולים שנרפאו בזכות לימוד בספר 'אור החיים' הק'. היא החליטה לשמור את העלון על מנת לספר את הסיפור לבני המשפחה בליל שבת...

* * *

יום שישי. חלפו מספר שעות והטלפון בבית צלצל. על הקו בן דודו של בעלה הרב, אשר מתגורר במרכז הארץ. במשך שלושים שנה לא היה קשר ממשי בין המשפחות והיא כמעט שלא הכירה אותו. הוא רצה לברר משהו בנוגע לשידוך, וביקש ממנה מספר טלפון מסוים של אדם שמתגורר בארץ מוצאה בחו"ל. היא החלה לחפש את המספר המבוקש ואז אמר לה הבן דוד שהוא מעביר את הטלפון לאשתו מכיוון שהוא לא יכול לרשום את המספר.

באותה שנייה התעורר לה תא רדום במוח שצעק לה: **הרי הוא עיוור כתוצאה ממחלת הסוכרת!**

ועוד תא - לא רדום - זעק לה:

הרי שלשום השתתפת בהרצאה שלימדה אותך כיצד להתמודד עם אנשים שחווים אסון. אסור להתעלם! תחפשי את המילים המתאימות ותנסי לעזור לו במשהו!

מספרת הרבנית: "אלמלא אותה הרצאה ללא ספק שהשיחה הייתה מסתיימת בתוך חצי דקה. הייתי מוסרת את המספר לאשתו וחסל. אבל השיעור ששמעתי בער בקרבי! התחלתי לפתח שיחה עם אשתו על הא ועל דא..."

בעלי הלך להיטהר במקווה לקראת שבת, ואני חיכיתי שהוא כבר יחזור ויעזור לי - אך הוא התמהמה. המשכנו לשוחח כמעט שטויות, כשאני מנסה לגרור את הזמן. ידעתי שאסור לי לסיים את השיחה בלי להתעניין באמת במצב קרובי משפחה אלו - אך כיצד עושים זאת בלי לפגוע?! השעה החלה להתאחר והחלטתי לשים

לעילוי נשמת

רבי מצליח בן מרת חנה ז"ל
נלב"ע בז טבת ה'תשס"ט לאחר יסורים

ת . נ . צ . ב . ה .